

(Независне новине, 29.07.2011)

Задовољан сам радом Владе РС и увјерен да је оно што је учинила максимално могуће, имајући у виду објективне околности, а и чињеницу да је то сам почетак једног новог тима, који свакако треба да се ухода, рекао је у интервјуу за "Независне новине" Милорад Додик, предсједник Републике Српске.

"Од реконструкције Владе нема ништа. То је прича која се од самог почетка њеног формирања форсира из једног дијела сарајевског круга и онда су то прихватили неки наши спекуланти који су користили крилатице типа из врха СНСД-а. Ако сам ја неки врх СНСД-а, кажем сада да нема ништа од тога и то је чиста измишљотина оних који у ово љетно вријеме нису имали ниједне добре теме да ставе у своје медије, па су на тај начин покушали да буду активни", истакао је Додик.

Он каже да је власт у Републици Српској усмјерена на неколико важних приоритета, а прије свега то је уставно-правна дејтонска позиција и, наравно, економски и социјални развој, који је, несумњиво, приоритет у времену у којем је захтјевно и тешко да се на свим тим питањима ради са различитим степеном одговорности.

Не може Сарајево одлучити ко је политички представник Срба, то одлучује овај народ, нити ми можемо одлучити ко је политички представник Бошњака. И сад имамо ту аномалију, државна заједница БиХ је стално била на мети СДП-а који је желио да је развали са становишта да и они могу да представљају Србе. То је суштина односа у БиХ, сукоб те двије концепције, једне потпуно легитимне и легалне и друге нелегалне са становишта Устава и са становишта досадашње праксе. Са становишта политичке легалности СДП може да размишља о томе шта хоће, али претходно би морао да поштује законе и Устав.

НН: Има ли простора за побољшање рада Владе?

ДОДИК: Влада креира економске мјере и сноси одговорност за то, а увијек морамо бити свјесни шта је објективно могуће учинити у оваквим условима глобалне кризе. Увјерен сам да је ово што имамо најбоље могуће без обзира на све проблеме који су јасни и евидентни. Морам дефинитивно још једном да потврдим да у самом руководству СНСД-а нема никаквих разлика у погледу на актуелна питања. Сви имамо своју одговорност и сви смо компактан тим и залудна је борба и очекивања оних који покушавају да то прикажу као неки могући раскол у СНСД-у. Кад узмете неке новинаре федералних медија они увијек устану са негативним мишљењем о Републици Српској и шта ћете очекивати него да покушају да прикажу све што је овдје лоше. Е, онда се појави неко ко је на том валу, па да би били озбиљни кажу имамо потврду из врха СНСД-а. А врх странке смо ја, Небојша Радмановић, Игор Радојичић, Никола Шпирић и још неколико људи који сигурно нису тај повјерљиви извор. Желим да ставим тачку управо дајући овај интервју вашим новинама, да кажем да је то једна потпуна измишљотина која нема никаквог реалног основа. Влада има моју подршку и подршку Народне скупштине, има успјеха и неуспјеха, али то није разлог да сада буду прављене институционалне и политичке промјене у Републици Српској.

НН: Неки високи функционери СНСД-а не искључују могућност евентуалне будуће коалиције са СДС-ом и на нивоу Републике Српске?

ДОДИК: Не знам који су то високи функционери СНСД-а, али у сваком случају ми смо државотворна и одговорна политичка партија и показали смо способност и спремност да водимо рачуна о националним, народним и републичким интересима.

Могли смо да уђемо у разне врсте коалиција на нивоу БиХ, одлучили смо се да уђемо у партнерство са СДС-ом. Имали смо управо ту одговорност према Републици и националним интересима, што не треба да буде баук. Мислим да смо у овом савезништву показали да нисмо непријатељски расположени, већ да можемо да нађемо неки заједнички интерес.

Да ли ће бити капацитета да о томе буде размишљано и за ниво Републике видјећемо, то би можда допринијело додатној стабилизацији Републике Српске, јер је несумњиво СДС, поред СНСД-а, највећа политичка партија. Видјели смо и у неким другим земљама да су се у кључним тренуцима за развој укључивале и лјевица и десница и велике и

Када СДП прихвати Дејтон биће формирана власт у БиХ

Пише: Милорад Додик
петак, 29 јул 2011 16:51

мање партије како би била обезбијеђена потпуна стабилност.

Вјерујем да ће то бити један оквир у којем ћемо разговарати, да ли ће се то десити или неће, није само ствар нас. И ми имамо одређене позиције које смо спремни да бранимо, као што то има и СДС, али не сумњам да ће о томе можда бити разговора.

НН: Када може доћи до формирања Савјета министара у вези с којим су познати Ваши ставови?

ДОДИК: Наша позиција је већ позната, али она се често у јавности упроштава, поготово у медијима, као то је борба за неку врсту фотеље. Потребно је објаснити суштину. БиХ је државна заједница која је састављена од два ентитета и три народа и тако пише у Уставу БиХ. Ако је нешто састављено значи да је оно што имате на нивоу БиХ изведено и оно је у правилу састављено од делегираних представника са нижих нивоа, саставних дијелова, значи два ентитета и три народа.

И у том погледу је дејтонска и уставна ситуација потпуно јасна и ми смо остали на одбрани тих позиција и праксе која је до сада важила за избор заједничких органа власти. Дакле, БиХ је државна заједница, има министарско вијеће, а нема владу. Честе медијске спекулације како није изабрана влада БиХ су потпуно антиуставне, антидејтонске, не одговарају стварности и покушавају да наметну један нови политички концепт - управо да БиХ има владу. БиХ нема владу и неће је имати.

Она може да има министарско вијеће и није једина земља која га има. Да би било очувано управо партнерство на нивоу БиХ, њених саставних дијелова - два ентитета и три народа, онда је потребно да кроз одређену праксу и прописе буде регулисан начин

на који ће ти дијелови бити представљени. У Дејтону то постоји, то је баланс, равноправна заступљеност и то је одређени политички договор који треба да обезбиједи да се кроз ротацију увијек имају адекватни политички представници два ентитета и три народа. Не можете да донесете одлуку на нивоу Савјета министара и парламента БиХ ако у њу нису укључене одређене квоте ентитета и конститутивних народа. То је све направљено зато што се и било свјесно шта је то БиХ и на који начин се мора кретати даље.

НН: Тражите четири министарства за Републику Српску и инсистирате да МИП буде једно од њих.

ДОДИК: У Сарајеву постоји концепт који од почетка није прихватио дејтонску структуру, а коју заступа СДП и који жели да наметне одређене друге ствари и себе као морање за све друге - у смислу да ето они су једини аутентични народни или вишенародни представници. Они хоће да успоставе монопол над народом. Та два концепта су се напросто сукобила на нивоу БиХ. Они су раније били мање видљиви искључиво зато што је било спремности у политичком Сарајеву да буду уважавани представници других народа.

Не може Сарајево одлучити ко је политички представник Срба, то одлучује овај народ, нити ми можемо одлучити ко је политички представник Бошњака. И сад имамо ту аномалију, државна заједница БиХ је стално била на мети СДП-а који је желио да је развали са становишта да и они могу да представљају Србе. То је суштина односа у БиХ, сукоб те двије концепције, једне потпуно легитимне и легалне и друге нелегалне са становишта Устава и са становишта досадашње праксе.

Са становишта политичке легалности СДП може да размишља о томе шта хоће, али претходно би морао да поштује законе и Устав. СДП заједно са СДА има исти примарни циљ, а то је да сутра нема ентитета и да БиХ буде једна држава у којој ће Бошњаци бити већина, који ће олако прегласавати и Хрвате и Србе. Они су покушали да кроз припаднике народа прогурају причу о политичким представницима. Хрвати су опет свјесни ситуације да су преварени са Жељком Комшићем и схватили су да је то заиста мјесто на којем не смију даље да скрећу, иначе ће изгубити све. Зато су Хрвати први пут веома јасно истакли своје захтјеве и рекли - да, можемо бити унутра, али морају бити и легитимни политички представници народа, и ми их у томе подржавамо.

Из тог разлога смо подржавали принципијелан став Хрвата, а с друге стране веома је јасно да онај ко има предсједавајућег министарског вијећа не може да има министра иностраних послова. Бошњацима је био на располагању, у прошлом мандату, министар иностраних послова и не може и у сљедећем мандату то њима бити додијељено. Као дио компромиса да све то урадимо ми смо рекли да, наравно, пошто су Бошњаци у прошлом мандату имали четири министарска мјеста, то сада припада нама, а у сљедећем мандатном периоду би требало да припадне Хрватима.

Ми желимо четири министарска мјеста и као дио наше добре воље изразили смо спремност да о томе разговарамо. Такође смо рекли да о министарству иностраних послова не можемо да се цјенкамо, јер не желимо да видимо Златка Лагумџију који ће по свијету причати лошу причу о Републици Српској.

Ми смо готово искључиви да нема никаквих преноса надлежности, а с друге стране Хрвати цијене да треба да имају свој средњи ниво власти, нешто као републику или ентитет. Ми можемо то да прихватимо и ту се слажемо, али и у томе да то не задире у РС, што опет уноси један додатни ниво повјерења међу нас и њих. Али, у сваком случају, ово ништа није уперено против трећих, Бошњака. И даље има оних код Хрвата који мисле да не треба да постоји Република Српска, али они су мањина, а мислим да је веома јасно да ми треба да поштујемо чињеницу да је господин Драган Човић, као легитимни представник хрватског народа у БиХ, неколико пута веома јасно рекао да је РС неупитна.

НН: Која би министарства могла припасти СНСД-у и хоће ли бити промјена имена или ће то бити досадашњи кадрови?

ДОДИК: Четири министарска мјеста биће подијељена између СДС-а и СНСД-а, по два мјеста. Министри СНСД-а до сада су одрадили свој посао на добар начин и они су несумњиво у врху оних који ће бити понуђени да наставе да раде.

НН: Каква је природа односа РС са хрватским политичким представницима, да ли је ријеч о дугорочној сарадњи?

ДОДИК: Не може се нико заклети у дугорочну сарадњу, али оно што је важно је то да смо се ми на питању које је отворено, а то је питање формирања Савјета министара, нашли на истим позицијама и дијелимо готово исте страхове које дијели политички врх Хрвата. Савршено нам је јасно да политички представници или политичке партије из

Сарајева, у суштини, имају уграђен механизам и захтјев за мајоризацију и то веома успјешно показују према Хрватима.

Њихов обрачун са Хрватима на том мјесту дефинитивно би значио путоказ за њих и за обрачун са Србима. Имамо ми многе разлике у погледима на нека питања у БиХ, као што су економска питања. Ми смо готово искључиви да нема никаквих преноса надлежности, а с друге стране Хрвати цијене да треба да имају свој средњи ниво власти, нешто као републику или ентитет. Ми можемо то да прихватимо и ту се слажемо, али и у томе да то не задире у РС, што опет уноси један додатни ниво повјерења међу нас и њих.

Али, у сваком случају, ово ништа није уперено против трећих, Бошњака. И даље има оних код Хрвата који мисле да не треба да постоји Република Српска, али они су мањина, а мислим да је веома јасно да ми треба да поштујемо чињеницу да је господин Драган Човић, као легитимни представник хрватског народа у БиХ, неколико пута веома јасно рекао да је РС неупитна. Ми то цијенимо и веома добро знамо да треба да сарађујемо, да ни они, без обзира колико били мали, не буду доведени у позицију да буду топовско месо за амбиције политичког Сарајева.

НН: Томас Кантримен је недавно рекао "Независним" да је Дејтон вјечан и да је БиХ састављена од два ентитета и три народа. То је формула за коју се и Ви залажете. И Хилари Клинтон је у Сарајеву рекла да неће бити наметана рјешена са стране. То су сада другачије позиције САД од оних на које смо навикли. Како то коментаришете

ДОДИК: Потребно је ту још додати оно што ми још памтимо, одлуке и ставове предсједника Барака Обаме са почетка његовог мандата, гдје је рекао да њихова политика неће бити мијешање у унутрашње ствари. Наравно да и осјећамо одређену врсту промјене и зато не видим разлога због чега имамо одређени проблем са неким људима из америчке администрације. Прије свега, овдје локалним или оним који се баве овим питањима. Формула два ентитета и три народа данас је потпуно јасна, али је ту потребно додати чињеницу да су та три народа и два ентитета у дејтонском капацитету надлежности претрпјела одређене промјене и да је то било политичко насиље високих представника иза којих је најчешће стајала и сама Америка.

Морали смо да ставимо бар на дневни ред та питања и да видимо на који начин превазићи проблеме, рецимо код Суда и Тужилаштва БиХ који немају уставни легитимитет, како превазићи проблеме у вези са фискалном структуром индиректних

пореза који иду увијек на штету Републике Српске, како учинити БиХ институционално сложеном земљом у којој ће доминантну улогу, наравно, имати средњи нивои.

Никада органи БиХ не могу бити надређени нижим органима, јер они су производ нашег делегирања у те органе. О тим питањима мислим да би чак и један број странаца био задовољан да се сада уђутимо и да ништа не радимо и да легализујемо све оно што је било предмет негативне политичке праксе високих представника који су то наметали, јер тешко се суочити са чињеницом, рецимо да би САД признале одређене грешке и поред евидентних грешака у вези с формирањем федералне владе у скоријој прошлости. Они ће увијек рећи да стоје иза тога, без обзира што и међу њима има људи који мисле да то тако није било баш најбоље. Данас ми кажемо вратите нам Дејтон у изворном смислу. Ми смо за ту трајну позицију.

Овдје људи дођу са предрасудама и можда су мислили да овдје изгледа далеко ружније, зато је задовољство омогућити им да дођу и да виде да је ово сасвим цивилизован и европски град и народ. И то је оно што упорно морамо понављати, изнова увијек чинити да не би дошли у позицију да се уморимо. Зато нам је и потребно мјесто министра иностраних послова, који неће радити против Бошњака, јер ми то не чинимо. Наш представник негдје у иностранству није прича против Бошњака, а Бошњаци који оду у име БиХ причају против РС и Срба

НН: Има ли Република Српска пријатеље у свијету који разумију политику коју води њено руководство, јер у ранијем периоду Срби нису баш имали велике политичке савезнике. Да ли се у међувремену нешто промијенило?

ДОДИК: Још се рефлекс Срба као лоших момака са почетка процеса распада бивше Југославије задржава. Још се задржавају многи који су на важним мјестима у свијету, у различитим земљама, направили своје каријере на причи о БиХ и веома је тешко очекивати да то буде промијењено.

Суочени смо са тим стереотипом који је илузија, који је лажан и да српски народ несумњиво не заслужује такву врсту историјске конотације која је наметнута. Али, полако, и то на, неки начин, пролази. Ми смо упорно у покушају тражења људи који рационално разумију ситуацију и да они који имају моћ и располажу том моћи у свијету не доносе навијачке одлуке у БиХ. Дакле, не тражимо да навијају за нас, али тражимо да разумију нашу ситуацију.

Када СДП прихвати Дејтон биће формирана власт у БиХ

Пише: Милорад Додик
петак, 29 јул 2011 16:51

Ми наилазимо и имали смо веома активну мађународну политичку активност, овдје су дошли многи политичари из свијета који су раније заобилазили РС, били су ту предсједник Хрватске Иво Јосиповић, предсједник Србије Борис Тадић, разни министри иностраних послова, на примјер Бугарске, премијер Македоније, Карл Билт, Кетрин Ештон, Ахмет Давутоглу, Штефан Филе и други. Они су били у Бањалуци и чули наше ставове. Оно што могу да изнесем као импресију и што мене чини задовољним, јесте то што у оквиру једног од таквих састанака, када смо ушли овдје у зграду, једна од мојих саговорница, која је важна у свијету, је рекла: "Само да Вам кажем да сам импресионирана оним што сам видјела, овај град је веома фин и успут смо видјели веома fine куће и уредна дворишта".

Овдје људи дођу са предрасудама и можда су мислили да овдје изгледа далеко ружније, зато је задовољство омогућити им да дођу и да виде да је ово сасвим цивилизован и европски град и народ. И то је оно што упорно морамо понављати, изнова увијек чинити да не би дошли у позицију да се уморимо. Зато нам је и потребно мјесто министра иностраних послова, који неће радити против Бошњака, јер ми то не чинимо.

Наш представник негдје у иностранству није прича против Бошњака, а Бошњаци који оду у име БиХ причају против РС и Срба. И то је оно што нас раздваја. Цаба је сав кисеоник који гура међународна заједница - он не може да оживи мртваца који се зове БиХ, ако се прави на тај начин. Не може бити оживљен ако оду Силајцић, Комшић, Изетбеговић и причају званичне ставове БиХ који су уперени против њеног једног дијела, а то је Република Српска. Без РС нема ни БиХ, а РС без БиХ може да живи и то су ствари које морају коначно да се разумију. Разумијевање имамо, прије свега, у Руској Федерацији и мислим да они воде једну принципијелну политику.

НН: Услов за кандидатски статус БиХ за Европску унију су Агенција за државну помоћ, попис, те одлука Сејдић - Финци. Каква је позиција Републике Српске у томе

ДОДИК: Ми смо уморни од тога и немамо намјеру да понављамо ставове јер су они потпуно јасни. Попис може да се деси сваког тренутка и оно што је наша примједба је то што су хтјели да попис из 1991. године буде основ за структурирање власти све док не буде извршен повратак избјеглица, који се, иначе, не дешава, јер људи више не желе да се врате. Наш приједлог је био да се то чини до 2015. године, а да након тога буде примјењиван посљедњи попис. Да ли ће то прихватити или неће, не знам. Попис је потребан, али ми нисмо спремни да им попустимо за ово.

Када СДП прихвати Дејтон биће формирана власт у БиХ

Пише: Милорад Додик
петак, 29 јул 2011 16:51

Што се тиче приче о државној помоћи, тај термин држава БиХ је гурнут у политичку орбиту, да се користи како би био прејудициран управо један од ових концепата са почетка приче. Дакле, БиХ је државна заједница, она није држава, она је направљена од саставних дијелова. Е, сада се овдје чини све да ентитети не буду доминантни, него да то буде БиХ, како они, наводно, у некој будућности не би изашли из БиХ.

Ми имамо концепт, а он није против Европе, и уколико буде прихватљив ми смо спремни да то одрадимо, а то подразумијева да на нивоу БиХ буде формирано једно тијело, које би могло да врши увид о ономе што се зове државна помоћ. Према томе, неко погрешено разумије шта је држава - држава је и општина, република, кантон и заједнички органи. Питање Сејдић - Финци је од почетка гурнуто у Стразбур да би, наводно, била добијена основа за велике трансформације Устава, поготово на нивоу Предсједништва, којима би били промијењени начини одлучивања и зибора. Спремни смо да ријеч у Уставу БиХ, гдје пише бира се Србин из РС, стоји бира се један из РС. Ако то задовољава, онда нека ови што воле БиХ прихвате то и идемо даље, а ако неће нека стоји, шта да радим.

Нисам спреман због неке имагинарне европске будућности овог простора да жртвујем интерес народа и да се једног дана пробудим и схватим да сам био кретен који је пристао да у једној атмосфери притиска и олако датих обећања, дам једну круцијалну ствар. Свака друга промјена изван тога није могућа и никаква друга промјена Устава се неће десити. И нико то не треба ни да предлаже јер се она заиста неће десити. Зашто бисмо ми требало да будемо наивни и помислимо да можда, иако дефинитивно не, али ево можда Златко Лагумџија има добре намјере.

А шта би се десило да промијенимо политички систем, да за десет година Лагумџија изгуби, а да побиједи ефендија Мустафа Церић и да он користи добробит промијењеног политичког система за мајоризацију. То не желим и неће се ни десити. Када причам о томе са странцима, они кажу "па то је илузија". Па илузија је и ово што они траже.

Одржавамо социјалну стабилност

НН: Који су приоритети у економском развоју РС?

ДОДИК: Што се тиче економске ситуације у Републици Српској немогуће је да она не дијели и судбину читавог региона. Ми одржавамо фискалну, економску и социјалну стабилност. Она је угроженија и лошија него што је била прије неколико година, али сав свијет је другачији и промијенио је своју социјалну и економску ситуацију. Ми смо веома јасни у погледу на који начин треба да се крећемо даље и то је неколико пројеката којима желимо да привучемо, прије свега, стране инвеститоре са њиховим новцем, без додатних задуживања.

Али ићи ћемо у задуживања за аутопут Добој - Бањалука и ово што смо већ учинили у вези са Клиничким центром Бањалука и изградњом болнице у Бијељини. У процесу је израда једног пројекта одбране од поплава и великих вода за шта ћемо тражити кредит од Европске инвестиционе банке. Све остало ће ићи на властите расположиве ресурсе или на привлачење страних инвеститора. Република Српска живи од дневног прилива и нема резерви, а суочени смо са посљедицама рата, економске кризе, и ако тражите једну ријеч или реченицу, послје свега тога могу да кажем, ми добро стојимо, ми смо стабилни и немам назнака да би се то могло промијенити.

И фискални оквир по Дејтону

НН: БиХ још није усвојила буџет. Партије из Републике Српске противе се његовом усвајању и сматрају да је предимензиониран?

ДОДИК: Институције БиХ су заједничке институције и треба да буду у функцији и нас овдје. Колико год то у политичком Сарајеву не воле, мислим да им је јасно да без наше воље то не могу да ураде. Један од наших највећих губитака је промјена у фискалној сфери, коју је прихватио Младен Иванић, када је био премијер. Базичан Дејтонски фискални оквир је значио да су суверени ентитети, а заједнички органи се финансирају тако што буџети ентитета издвајају свој новац у заједнички рачун и он функционише.

Иванић и његова влада су прихватили да то буде промијењено и сада имамо ситуацију

Када СДП прихвати Дејтон биће формирана власт у БиХ

Пише: Милорад Додик
петак, 29 јул 2011 16:51

да су формиран индиректни порези који нас пљачкају тако што нам не испоручују наш новац који је евидентан, а с друге стране је промијењен однос и речено је да је приоритетан рачун БиХ, а да оно што остане иде ентитетима. То је потпуно антидејтонски принцип и то ће Република Српска увијек оспоравати без обзира на то што су неке међународне силеције покушале овдје да нам наметну такав принцип. Дакле, то је питање буџета. Сада долазимо на почетак ове наше приче, а то су концепти о БиХ.

Ако сте за дејтонски концепт онда ти заједнички органи имају буџет у вези с којим се договоре они који одлучују о томе, а то су ентитети и три народа, а ако сте за БиХ какву Златко Лагумџија хоће, онда имате индиректне порезе и повећавате што више буџет како бисте угасили ентитете који не могу да извршавају своје социјалне и друге обавезе. То је непрестана борба на свим питањима у вези с тим и зато је кључно ући у промјене фискалног система, вратити фискалну сувереност ентитетима, заједничке органе финансирати са дотацијама које ентитети манифестно остварују. То је дејтонски оквир и ми ћемо наћи начин да то поставимо на дневни ред.

НН: "Глас Српске" је објавио да је фирма Алмира Џуве побиједила на 55 тендера институција БиХ, можете ли то прокоментарисати?

ДОДИК: Џувина фирма? Ако је то тачно онда је то недопустиво. За мање ствари овдје у Републици Српској би се дигла огромна галама. Сада видимо да неки могу да чине све што хоће. То је недопустиво и та пракса мора бити промијењена.

НН: Огњен Тадић је недавно рекао да би функционери СДС-а, који су били

смијенени, могли тражити одштету од БиХ, али и од РС, јер су смијенени у име РС. Какво је Ваше мишљење и ко би требало да обештети те људе?

ДОДИК: Међународна заједница, УН и оне земље које су подржале високог представника да то ради. Ми га нисмо подржавали од почетка и некоректно је било шта тражити од Републике Српске јер је она бранила њихове позиције, али није успјела у том времену да их одбрани. Према томе, Република Српска не може ни да сноси одговорност, али је несумњиво да би то могла канцеларија високог представника, која има и сада веома добре финансијске позиције. У сваком случају знам да постоји значајан број њих који желе да туже високе представнике и ја мислим да је то једини исправан пут.